

16/215 UH 67-23A
84

YHTEISKUNNALLINEN TALOUSTIEDE

Walter Thomas Mills, J. M.

ERITYISKURSSI SOSIALISMISSA

SUOMENTANUT

EINO V. WARTIAINEN

KUZZAS

Kustantanut Wilho Leikas & Co., LIBRARI
CALUMET, MICH.

64

A

Alle kirjaimet

Ä

330.1

Kaikei oikeudet tähän teokseen pidättää kustantaja.

9650-44

2

HANCOCKISSA, MICH.,
TYÖMIEHEN KIRJAPAINOSSA. 1908

Ä

KUZRAS

I:NEN LUENTO

AIHE:

Maapallo ihmisen asuntona. — Sen kokoonpano ja tarkoitus.

MITÄ TARKOTUSTA VARTEN MAAPALLO ON OLEMASSA?

Onkohan tieteelliseltä kannalta katsottuna oikeutettua puhua tarkotuksesta, mitä varten maapallo on olemassa.

Tutkiessaan elävää organismia ei luonnontutkija ole tyydytetty ennenkuin hän on kaksinyt jokaisen luun, lihaksen, hermon ja elimen tarkoituksen tai käytännön ja sen suhteet kaikkiin muihin. Mitä tarkoitusta varten on tämä elin olemassa? Mihin tätä lihasta käytetään? Tällaiset kysymykset ovat alituisen tiedemiehen huulilla.

Maapallokin on samallinen osa äärettömän suuresta elävästä kokonaisuudesta. Maapalloa ei ole luotu. Se on syntynyt. Se ei syntynyt täysin kasvaneena ja täydellisesti kehittyneenä. Kaikki sen piirteet maisemineen, vuorineen

ja laaksoineen, jokineen ja valtamerineen, maineen, kallioineen, kasvineen ja eläimineen, vieläpä vuodenaikoinen ja ilmanaloinen ovat kehittyneet lukemattomien ajanjaksojen kuluessa, jo niin kaukana menneisyydessä, että alkua on yhtä mahdotonta käsittää kuin loppu näyttää mahdolliselta.

Kaiken tämän aikaa on maapallo liikkunut avaruudessa ja on tämä liikunto ollut niin monimutkaista, ettei kukaan kykene sen kulkua määrittelemään ja sen nopeus niin suuri, etteivät arviolaskutkaan voi määritellä sen kulkemaa matkaa, tai voida niiden perusteella seurata sen kulkua. Mutta maa ei suhtaudu ainoastaan loppumattomaan aikaan ja rajattomaan avaruuteen, vaan on se myöskin täynnänsä elämää — yhtä rajatonta ja määräämätöntä, kuin on itse avaruuden elämä.

Todellakin jos voimme kerran kysyä ja toivoa löytävämmme tarkoituseränsä jokaiselle yksinkertaisimman elämän osalle, voimme samalla tavoin lähteä etsimään vastausta kysymykseemme: Mitä varten on maapallo olemassa?

Jos jollakin lihaksella elävässä ruumiissa ei ole mitään tarkotuserää, otaksutaan, että se jonain aikuisempina lajin elämässä olon aikana on palvellut jotain tarkoitusta, mutta ettei laji nyt enää toimi samoin kuin ennen, eikä siis johdonmukaisesti tarvitse hyödytöntä lihasta. Sellaista osaa elävässä ruumiissa kutsutaan surkastuneeksi elinjätteeksi. Samaa puhetapaa käyttäen maapallo, joko palvelee jotain tarkotuserää, tai tulee niin vastaisuudessa tekemään, taikka on jo tarkoituksensa täyttänyt ja on siis nykyisin enään jällellä surkastuneena jätteenä.

Maapallo ei vielä ole tarkotustaan täyttänyt. Se palvelee vieläkin monia tarkotuseriä ja täydellä oikeudella

voi siis kysyä, mikä luonnollinen tarkoitus sillä on? Kuka käyttää sitä tarkoituksiinsa? Kuka pakottaa sen suorittamaan osaansa olemassaolossa, joka ylenluonnollisuutensa vuoksi on käsittämätön?*)

On olemassa elämänmuotoja, jotka syntyvät, kypsyvät ja katoavat, pysyen koko ajan huomioita tekevän nähtävissä. Tutkijan yksi katsaus on kauemmin kestävä kuin näiden elämänmuotojen koko olemassaolo.*) Kun suurempaa voimaa ja tarkotusperää kysyvät elämät kehittyvät, on niiden olemusmuoto monimutkaisempi ja oloaika pitempi.

Jonkun verran käsitystä maan tarkoituserän tärkeydestä voi saada ottamalla huomioon sen kokoonpanon monimutkaisuus ja sen kehityksen hitaus.

Jos katselette taivaalle kirkkaana yönä, huomaatte te pitkin linnunrataa laajoilla aloilla loistavan tuhkantapaisia kenttiä. Tomua, sumua sen otaksutaankin olevan.

Kaikkien esineiden sekä suurien että pienien pyrkimyksenä on yhteenvetäytyminen.

Jos täytätte kylpyhuoneenne pesuammeen vedellä ja vetäisette sen jälkeen tulpan ylös, tai puhkaisette reijän täyden vesikannun pohjaan, huomaatte, että vesi alkaessaan virrata ammeen tai kannun keskustaa kohti pian alkaa kiertää ympyrässä sensijaan, että se suoraan pyrkisi vesireikää kohti. Miksi se näin tekee, on minun yhtä mahdotonta selittää, kuin sitäkään, miksi se ensinkään joutuu liikkeelle.

Me huomaamme kappaleilla olevan pyrkimyksenä yhtyä ja kutsumme tätä ominaisuutta vetovoimaksi, mutta ni-

---

*) Romans, I. 26—27.

*) Lester F. Word.